

I. GEOGRAFIA 6-Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
1. Współrzędne geograficzne			
Uczeń: - wskazuje na mapie lub na globusie równik, południki 0° i 180° oraz półkule: południową, północną, wschodnią i zachodnią - podaje symbole oznaczające kierunki geograficzne - wyjaśnia, do czego służą współrzędne geograficzne	Uczeń: - wymienia cechy południków i równoleżników - podaje wartości południków i równoleżników w miarach kątowych - wyjaśnia znaczenie terminów: długość geograficzna, szerokość geograficzna - wyjaśnia znaczenie terminów: rozciągłość południkowa, rozciągłość równoleżnikowa	Uczeń: - odczytuje szerokość geograficzną i długość geograficzną wybranych punktów na globusie i mapie - odszukuje obiekty na mapie na podstawie podanych współrzędnych geograficznych	Uczeń: - określa położenie matematycznogeograficzne punktów i obszarów na mapie świata i mapie Europy - wyznacza współrzędne geograficzne na podstawie mapy drogowej - oblicza rozciągłość południkową i rozciągłość równoleżnikową wybranych obszarów na Ziemi - wyznacza współrzędne geograficzne punktu, w którym się znajduje, za pomocą aplikacji obsługującej mapy w smartfonie lub komputerze

2. Ruchy Ziemi			
Uczeń: - wymienia rodzaje ciał niebieskich znajdujących się w Układzie Słonecznym - wymienia planety Układu Słonecznego w kolejności od znajdującej się najbliżej Słońca do tej, która jest położona najdalej - wyjaśnia, na czym polega ruch obrotowy Ziemi - wyjaśnia znaczenie terminu górowanie Słońca - określa czas trwania ruchu obrotowego - demonstruje ruch obrotowy Ziemi przy użyciu modeli - wyjaśnia, na czym polega ruch obiegowy Ziemi - demonstruje ruch obiegowy Ziemi przy użyciu modeli - wymienia daty rozpoczęcia astronomicznych pór roku - wskazuje na globusie i mapie strefy oświetlenia Ziemi	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: gwiazda, planeta, planetoida, meteor, meteoryt, kometa - podaje różnicę między gwiazdą a planetą - wymienia cechy ruchu obrotowego Ziemi - omawia występowanie dnia i nocy jako głównego następstwa ruchu obrotowego - podaje cechy ruchu obiegowego Ziemi - wymienia strefy oświetlenia Ziemi i wskazuje ich granice na mapie lub globusie	Uczeń: - rozpoznaje rodzaje ciał niebieskich przedstawionych na ilustracji - opisuje dzienną wędrówkę Słońca po niebie, posługując się ilustracją lub planszą - omawia wędrówkę Słońca po niebie w różnych porach roku na podstawie ilustracji - omawia przebieg linii zmiany daty - przedstawia zmiany w oświetleniu Ziemi w pierwszych dniach astronomicznych pór roku na podstawie ilustracji - wymienia następstwa ruchu obiegowego Ziemi - wyjaśnia, na jakiej podstawie wyróżnia się strefy oświetlenia Ziemi	Uczeń: - opisuje budowę Układu Słonecznego - wyjaśnia zależność między kątem padania promieni słonecznych a długością cienia gnomonu lub drzewa na podstawie ilustracji - określa różnicę między czasem strefowym a czasem słonecznym na kuli ziemskiej - wyjaśnia przyczyny występowania dnia polarnego i nocy polarnej - charakteryzuje strefy oświetlenia Ziemi z uwzględnieniem kąta padania promieni słonecznych, czasu trwania dnia i nocy oraz występowania pór roku

3. Środowisko przyrodnicze i ludność Europy			
Uczeń: • określa położenie Europy na mapie świata • wymienia nazwy większych mórz, zatok, cieśnin i wysp Europy i wskazuje je na mapie • wskazuje przebieg umownej granicy między Europą a Azją • wymienia elementy krajobrazu Islandii na podstawie fotografii • wymienia strefy klimatyczne w Europie na podstawie mapy klimatycznej • wskazuje na mapie obszary w Europie o cechach klimatu morskiego i kontynentalnego • podaje liczbę państw Europy • wskazuje na mapie politycznej największe i najmniejsze państwa Europy • wymienia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności Europy • wyjaśnia znaczenie terminu gęstość zaludnienia • wskazuje na mapie rozmieszczenia ludności obszary o dużej i małej gęstości zaludnienia • wymienia starzejące się kraje Europy • wskazuje Paryż i Londyn na mapie Europy	Uczeń: • omawia przebieg umownej granicy między Europą a Azją • wymienia czynniki decydujące o długości linii brzegowej Europy • wymienia największe kraje geograficzne Europy i wskazuje je na mapie • opisuje położenie geograficzne Islandii na podstawie mapy ogólnogeograficznej • wyjaśnia znaczenie terminów: wulkan, magma, erupcja, lava, bazalt • przedstawia kryterium wyróżniania stref klimatycznych • omawia cechy wybranych typów i odmian klimatu Europy na podstawie klimatogramów • wymienia i wskazuje na mapie politycznej Europy państwa powstałe na przełomie lat 80. i 90. XX w. • omawia rozmieszczenie ludności w Europie na podstawie mapy rozmieszczenia ludności • przedstawia liczbę ludności Europy na tle liczby ludności pozostałych kontynentów na podstawie wykresów	Uczeń: • opisuje ukształtowanie powierzchni Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej • opisuje położenie Islandii względem płyt litosfery na podstawie mapy geologicznej • wymienia przykłady obszarów występowania trzęsień ziemi i wybuchów wulkanów na świecie na podstawie mapy geologicznej i mapy ogólnogeograficznej • omawia czynniki wpływające na zróżnicowanie klimatyczne Europy na podstawie map klimatycznych • podaje różnice między strefami klimatycznymi, które znajdują się w Europie • charakteryzuje zmiany liczby ludności Europy • analizuje strukturę wieku i płci ludności na podstawie piramid wieku i płci ludności wybranych krajów Europy • przedstawia zalety i wady życia w wielkim mieście • omawia położenie i układ przestrzenny Londynu i Paryża na podstawie map	Uczeń: • porównuje ukształtowanie powierzchni wschodniej i zachodniej oraz północnej i południowej części Europy • wyjaśnia przyczyny występowania gejzerów na Islandii • omawia strefy klimatyczne w Europie i charakterystyczną dla nich roślinność na podstawie klimatogramów i fotografii • omawia wpływ prądów morskich na temperaturę powietrza w Europie • omawia wpływ ukształtowania powierzchni na klimat Europy • porównuje piramidy wieku i płci społeczeństw: młodego i starzejącego się • przedstawia korzyści i zagrożenia związane z migracjami ludności • porównuje Paryż i Londyn pod względem ich znaczenia na świecie

	• wymienia przyczyny migracji ludności • wymienia kraje imigracyjne i kraje emigracyjne w Europie • wymienia cechy krajobrazu wielkomiejskiego • wymienia i wskazuje na mapie największe miasta Europy i świata • porównuje miasta Europy z miastami świata na podstawie wykresów		
4. Gospodarka Europy			
Uczeń: • wymienia zadania i funkcje przemysłu • wymienia znane i cenione na świecie francuskie wyroby przemysłowe • podaje przykłady odnawialnych i nieodnawialnych źródeł energii na podstawie schematu • rozpoznaje typy elektrowni na podstawie fotografii • wymienia walory przyrodnicze Europy Południowej na podstawie mapy ogólnogeograficznej • wymienia atrakcje turystyczne w wybranych krajach Europy Południowej na podstawie mapy tematycznej i fotografii	Uczeń: • wymienia czynniki rozwoju przemysłu we Francji • podaje przykłady działów nowoczesnego przemysłu we Francji • wymienia czynniki wpływające na strukturę produkcji energii w Europie • podaje główne zalety i wady różnych typów elektrowni • omawia walory kulturowe Europy Południowej na podstawie fotografii • wymienia elementy infrastruktury turystycznej na podstawie fotografii oraz tekstów źródłowych	Uczeń: • wyjaśnia, czym się charakteryzuje nowoczesny przemysł we Francji • omawia zmiany w wykorzystaniu źródeł energii w Europie w XXI w. na podstawie wykresu • omawia znaczenie turystyki w krajach Europy Południowej na podstawie wykresów dotyczących liczby turystów i wpływów z turystyki	Uczeń: • wyjaśnia znaczenie nowoczesnych usług we Francji • charakteryzuje usługi turystyczne i transportowe we Francji • przedstawia zalety i wady elektrowni jądrowych • omawia skutki wykorzystania różnych źródeł energii dla środowiska geograficznego • omawia wpływ rozwoju turystyki na infrastrukturę turystyczną oraz strukturę zatrudnienia w krajach Europy Południowej

5. Sąsiedzi Polski			
Uczeń: - wymienia główne działy przetwórstwa przemysłowego w Niemczech na podstawie diagramu kołowego - wskazuje na mapie Nadrenię Północną-Westfalię - wymienia walory przyrodnicze i kulturowe Czech i Słowacji - wymienia atrakcje turystyczne w Czechach i na Słowacji - wymienia walory przyrodnicze Litwy i Białorusi - przedstawia główne atrakcje turystyczne Litwy i Białorusi - omawia położenie geograficzne Ukrainy na podstawie mapy ogólnogeograficznej - wymienia surowce mineralne Ukrainy na podstawie mapy gospodarczej - wskazuje na mapie największe krainy geograficzne Rosji - wymienia surowce mineralne Rosji - wskazuje na mapie sąsiadów Polski - wymienia przykłady współpracy Polski z sąsiednimi krajami	Uczeń: - omawia znaczenie przemysłu w niemieckiej gospodarce - wymienia znane i cenione na świecie niemieckie wyroby przemysłowe - rozpoznaje obiekty z Listy światowego dziedzictwa UNESCO w Czechach i na Słowacji na ilustracjach - przedstawia atrakcje turystyczne Litwy i Białorusi na podstawie mapy tematycznej i fotografii - wymienia na podstawie mapy cechy środowiska przyrodniczego Ukrainy sprzyjające rozwojowi gospodarki - wskazuje na mapie obszary, nad którymi Ukraina utraciła kontrolę	Uczeń: - omawia przyczyny zmian zapoczątkowanych w przemyśle w Niemczech w latach 60. XX w. - analizuje strukturę zatrudnienia w przemyśle w Niemczech na podstawie diagramu kołowego - charakteryzuje środowisko przyrodnicze Czech i Słowacji na podstawie mapy ogólnogeograficznej - omawia środowisko przyrodnicze Litwy i Białorusi na podstawie mapy ogólnogeograficznej - podaje czynniki wpływające na atrakcyjność turystyczną Litwy i Białorusi - podaje przyczyny zmniejszania się liczby ludności Ukrainy na podstawie wykresu i schematu - omawia cechy środowiska przyrodniczego Rosji na podstawie mapy ogólnogeograficznej - charakteryzuje relacje Polski z Rosją podstawie dodatkowych źródeł	Uczeń: - przedstawia główne kierunki zmian przemysłu w Nadrenii Północnej-Westfalii na podstawie mapy i fotografii - charakteryzuje nowoczesne przetwórstwo przemysłowe w Nadrenii Północnej-Westfalii na podstawie mapy - porównuje cechy środowiska przyrodniczego Czech i Słowacji - opisuje przykłady atrakcji turystycznych Czech i Słowacji na podstawie fotografii - porównuje walory przyrodnicze Litwy i Białorusi na podstawie mapy ogólnogeograficznej i fotografii - podaje przyczyny konfliktów na Ukrainie - opisuje stosunki Polski z sąsiadami na podstawie dodatkowych źródeł

Ocena niedostateczna

Uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą.

Ocena celująca

Uczeń: opanował wszystkie treści z podstawy programowej oraz samodzielnie i twórczo rozwija swoje uzdolnienia, posiada zdolność do analizowania, interpretowania i wykorzystywania wiedzy w praktyce, wykazuje się twórczym podejściem do zagadnień geograficznych.

Uzyskanie wyższej oceny (np. dobrej) związane jest z pełnym opanowaniem umiejętności przewidzianych na ocenę niższą.

II. Sposoby i formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów

1. Formy bieżącego sprawdzania postępów ucznia

Forma		Zakres treści	Częstotliwość	Zasady
1. Prace pisemne w klasie	sprawdziany pisemne (trwające jedną jednostkę lekcyjną)	• z co najmniej jednego działu	minimum dwa w półroczu	• adnotacja w dzienniku lekcyjnym • poprzedzone lekcją powtórzeniową, na której nauczyciel informuje uczniów o narzędziach sprawdzających
	kartkówki (trwające do 20 min)	• zagadnienia z trzech ostatnich tematów lekcji lub ściśle zdefiniowaną partię materiału	minimum dwa w półroczu	• bez zapowiedzi
2. Odpowiedzi ustne		• materiał z danej partii materiału	minimum jedna w półroczu	• bez zapowiedzi
3. Praca na lekcji (indywidualna lub zespołowa)		• bieżący materiał nauczania	minimum jedna ocena w półroczu	• ocenie podlegają: efekty, zaangażowanie, umiejętność pracy samodzielnej oraz praca w grupie

2. Pozostałe ustalenia dotyczące sposobów bieżącego sprawdzania postępów ucznia

- Sprawdziany pisemne:
 - trwają jedną lub dwie godziny lekcyjne;
 - informacje o terminie, formie i zakresie planowanych sprawdzianów podawane są co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem;
 - nieobecność na sprawdzianie (także usprawiedliwiona) nie zwalnia ucznia z obowiązku jego napisania, uczeń pisze sprawdzian, w terminie uzgodnionym z nauczycielem, do dwóch tygodni od powrotu do szkoły;
 - nauczyciel ocenia sprawdziany i udostępnia je uczniom do wglądu oraz informuje ucznia o ocenie nie później niż w ciągu 2 tygodni; dopuszcza się wydłużenie tego terminu przypadkach: przerw świątecznych, usprawiedliwionych nieobecności nauczyciela;
 - uczeń ma możliwość poprawy oceny niedostatecznej ze sprawdzianu w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
- Kartkówki:
 - trwają do 20 min
 - uczeń ma możliwość poprawy oceny niedostatecznej ze kartkówki w terminie uzgodnionym z nauczycielem
 - nieobecność na kartkówce (także usprawiedliwiona) nie zwalnia ucznia z obowiązku jej napisania, uczeń pisze kartkówkę, w terminie uzgodnionym z nauczycielem, do dwóch tygodni od powrotu do szkoły;
- Ocena cyfrowa: 1, 2, 3, 4, 5, 6 (z + lub -) przeliczana ze skali punktowej (dotyczy większości prac pisemnych):
 - 0% - 29% pkt - ndst
 - 30% - 49% pkt - dop
 - 50% - 74% pkt - dst

75% - 89% pkt - db

90% - 100% pkt - bdb

- Ocena graficznej (dotyczy m.in. ćwiczeń i pytań utrwalających, krótkich kartkówek,

odnotowywana w notatniku n-la, z wglądem dla uczniów i rodziców):

+ + + + = bdb

+ + + / - = db

+ + / - - = +dst

+ / - - - = dop

- - - - = ndst

- Wszystkie pozostałe oceny wyższe niż niedostateczny również nie podlegają poprawie.
- Uczeń ma prawo być nieprzygotowany do lekcji bez usprawiedliwienia jeden raz w półroczu (przy jednej godzinie w tygodniu) lub 2 razy w półroczu (przy 2 godzinach w tygodniu). Uczeń jest zobowiązany poinformować nauczyciela o tym fakcie na początku lekcji.
- Nie ocenia się ucznia, na prośbę jego lub rodziców, przez trzy dni po dłuższej (minimum 5 dni) usprawiedliwionej nieobecności w szkole.
- Uczeń otrzymuje za swoje osiągnięcia w danym roku szkolnym oceny: śródroczną i roczną. Nauczyciel wystawia je na podstawie ocen cząstkowych za wszystkie formy aktywności ucznia.

III. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej

1. Rodzic ucznia w kolejnym dniu po otrzymaniu informacji o przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych może wystąpić do nauczyciela danych zajęć edukacyjnych z pisemnym umotywowanym wnioskiem o otrzymanie oceny wyższej od przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej, określając o jaką ocenę się ubiega.
2. Wniosek bez uzasadnienia będzie rozpatrzony negatywnie.
3. Uczeń może ubiegać się o ocenę wyższą od przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych gdy spełnia dwa poniższe warunki:
 - 1) w klasyfikacji śródrocznej uzyskał ocenę wyższą niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna z danych zajęć edukacyjnych;
 - 2) ze wszystkich form sprawdzających poziom wiedzy i umiejętności uczniów na zajęciach edukacyjnych otrzymał co najmniej 60% ocen wyższych niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna.
4. W przypadku spełnienia przez ucznia warunków z ust. 3, nauczyciel przedmiotu wyraża zgodę na sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z całego roku szkolnego zgodnie z wymaganiami edukacyjnymi na ocenę, o którą uczeń się ubiega, ustala formę, określa czas trwania i wyznacza termin.
5. Aby uzyskać podwyższenie oceny, uczeń zobowiązany jest wykonać poprawnie co najmniej 90% ustalonych poleceń.
6. O ustalonej rocznej ocenie klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych nauczyciel informuje ucznia i jego rodziców poprzez dziennik elektroniczny i wpisuje ustaloną ocenę

IV. Sposoby i formy uzupełniania braków, jeżeli u ucznia poziom osiągnięć edukacyjnych uniemożliwia lub utrudnia kontynuowanie nauki w klasie programowo wyższej

Jeżeli w wyniku klasyfikacji śródrocznej stwierdzono, że poziom osiągnięć edukacyjnych ucznia uniemożliwi lub utrudni mu kontynuowanie nauki w klasie programowo wyższej szkoła umożliwia uczniowi uzupełnienie braków:

- 1) nauczyciel analizuje oceny ucznia i opracowuje listę zagadnień do uzupełnienia;
- 2) przeprowadza rozmowę z uczniem i jego rodzicami i uzgadnia sposób i termin uzupełnienia materiału, formę sprawdzenia oraz kryteria oceny, daje wskazówki jak uczeń może samodzielnie nadrobić niektóre braki;
- 3) nauczyciel pozostaje w kontakcie z rodzicami w celu wymiany informacji na temat postępów dziecka w opanowywaniu zaległych partii materiału;
- 4) uczeń w uzgodnionym terminie przystępuje do sprawdzenia opanowania wskazanych partii materiału.

V. Dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia

1. Dla uczniów mających specyficzne trudności w nauce dostosowuje się wymagania edukacyjne, sposoby sprawdzania osiągnięć oraz metody i formy pracy na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, lub rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów.
2. Ucznia obowiązują wszystkie treści określone w podstawie programowej, ewentualnie mogą być realizowane na poziomie wymagań koniecznych lub podstawowych.
3. Dostosowanie wymagań edukacyjnych:
 - wydłużenie czasu prac pisemnych lub zmniejszenie ilości zadań, umożliwienie zaliczania kartkówek i sprawdzianów ustnie
 - przy ocenianiu prac nieuwzględnienie typowych błędów powodowanych dysfunkcjami
 - akceptowanie pisma drukowanego,
 - odpytywanie z niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności,
 - wydłużenie czasu pracy,
 - kierowanie do ucznia poleceń jasnych, krótkich i zrozumiałych, sprawdzanie stopnia ich rozumienia, w razie trudności stosowanie dodatkowych wyjaśnień,
 - kontrolowanie tempa pracy,
 - w trakcie czytania i analizy tekstu zwracanie uwagi na wyodrębnianie i zaznaczanie w tekście istotnych informacji,
 - przywoływanie uwagi,
 - zachęcanie do aktywności,
 - inne dostosowania określone indywidualnie dla ucznia na podstawie orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej lub rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów.

VI. Nauka zdalna:

Wszystkie powyższe zasady mają zastosowanie również w trakcie nauki zdalnej zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami i regulaminami.